

Vergaderjaar 2009–2010

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 985

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 december 2009

Overeenkomstig de bestaande afspraken heb ik de eer u hierbij 6 fiches aan te bieden die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC):

1. Mededeling inzake een publiek-privaat partnerschap voor het internet van de toekomst; (Kamerstuk 22 112, nr. 984)
2. Mededeling inzake garanderen van efficiënte, veilige en gezonde derivatenmarkten;
3. Beschikking inzake een gemeenschappelijk onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma voor de Oostzee; (Kamerstuk 22 112, nr. 986)
4. Mededeling inzake Solidariteit in de Gezondheidszorg; (Kamerstuk 22 112, nr. 987)
5. Mededeling elektronische industrie; (Kamerstuk 22 112, nr. 988)
6. Verordening inzake onderzoek en preventie van ongevallen en incidenten in de burgerluchtvaart. (Kamerstuk 22 112, nr. 989)

De staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
F. C. G. M. Timmermans

Fiche: mededeling inzake garanderen van efficiënte, veilige en gezonde derivatenmarkten

1. Algemene gegevens

Titel voorstel: Mededeling van de Commissie: Garanderen van efficiënte, veilige en gezonde derivatenmarkten

Datum Commissiedocument: 20 oktober 2009

Nr. Commissiedocument: COM(2009) 563 final

Pre-lex: http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=198708

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board: niet opgesteld.

Behandelingstraject Raad: Deze mededeling is gepresenteerd tijdens de Ecofin van 2 december.

Eerstverantwoordelijk ministerie: Ministerie van Financiën

2. Essentie voorstel

De rol die derivaten in de crisis hebben gespeeld zijn voor de Commissie aanleiding geweest om een onderzoek te doen naar de werking van de OTC (*over-the counter*)-derivatenmarkten, dat wil zeggen derivaten die op bilaterale basis, buiten de beurs of ander gereguleerd handelsplatform om, worden afgesloten. Na een eerdere mededeling¹ over dit onderwerp en na afloop van de consultatie heeft de Commissie deze tweede mededeling doen uitgaan, waarin een tijdspad is opgenomen voor diverse maatregelen.

De eerste mededeling constateerde al dat het t.a.v. OTC-derivaten lastig is om vast te stellen hoe groot de kans is dat een contracttegenpartij in staat zal zijn om haar verplichtingen na te komen vanwege a) een gebrek aan inzicht m.b.t. de posities die marktpartijen in OTC-derivaten innemen en b) de hoge mate van onderlinge verbondenheid van de in de OTC-derivatenmarkt opererende partijen. Uitgangspunt van de Commissie blijft dan ook een paradigmaverschuiving van de traditionele visie dat lichte regelgeving voor professionele marktpartijen voldoende is naar de visie dat nadere regulering moet zorgen voor het adequaat beprijzen en verminderen van risico's. Het resultaat is een verschuiving op derivatenmarkten van overwegend *over-the-counter* (OTC) naar, waar mogelijk, meer gecentraliseerde handel en clearing.

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

De Commissie kondigt een samenhangend pakket van beleidsmaatregelen aan in 2010, waaronder a) de verplichte clearing van daarvoor geschikte, gestandaardiseerde, derivaten in een of meer «*central counterparties*» (CCPs) met geharmoniseerde regelgeving en toezicht, b) de verplichting voor voldoende onderpand en hogere kapitaaleisen in het geval van bilaterale clearing, en c) verbeterde transparantie, efficiëntie en integriteit van derivatentransacties (o.a. verplichte opname in centrale

¹ COM(2009) 332 definitief.

registers voor handelsgegevens met onbelemmerde toegang voor Europese toezichthouders en, waar mogelijk, verhandelbaarheid op georganiseerde handelsplatforms). De Commissie geeft aan *impact assessments* te zullen uitvoeren alvorens haar voorstellen voor 2010 af te werken.

Op basis van Artikel 4 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie is er sprake van gedeelde bevoegdheden van de Unie en de lidstaten op het gebied van de interne markt.

Wat betreft de subsidiariteit luidt het voorlopige oordeel positief. Gelet op de grensoverschrijdende werking van de derivatenmarkten horen initiatieven om deze markten te regelen thuis op het Europese niveau. De beoogde effecten kunnen niet bereikt worden met maatregelen van lidstaten afzonderlijk. Wat betreft de proportionaliteit luidt het voorlopige oordeel ook positief. De voorstellen van de Commissie houden rekening met de specifieke kenmerken van de activacategorie en contracten alsook met de specifieke kenmerken van de marktdeelnemers, waarbij ook naar het juiste evenwicht wordt gestreefd tussen financiële en niet-financiële instellingen. Beide beoordelingen zullen uiteraard afhangen van de uiteindelijke vormgeving van de commissievoorstellen. Nederland zal de Commissie vragen precies aan te geven wat de financiële gevolgen van de toekomstige voorstellen zullen zijn. Nationale financiële gevolgen dienen te worden ingepast op de begroting van de beleidsverantwoordelijke departementen, conform de regels budgetdiscipline. Onnodige stijgingen van de administratieve lasten worden gecompenseerd door het beleidsverantwoordelijke departement, waarbij compensaties zoveel mogelijk dienen te geschieden binnen het domein waarin de tegenvaller plaatsvindt.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Nederland heeft een positieve grondhouding t.a.v. de Commissievoorstellen voor derivatenmarkten die gericht zijn op het voorkomen van de mogelijkheid dat OTC-derivaten de stabiliteit van het financiële systeem in gevaar kunnen brengen. De uitwerking van de plannen van de Commissie zal erg belangrijk zijn om de beoogde impact te kunnen bereiken.

Voor zover de voorgestelde maatregelen tot lasten leiden voor het bedrijfsleven, zal Nederland er zich voor in zetten die lasten zo laag mogelijk te houden, zonder dat er mazen in de wet en/ of systeemrisico's ontstaan.